

2023-11-18

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: NTN-2023-00265

Dnr: KFKS -2023- 00889

Motion - Utveckla en digital projektportal *Inkom den 18 september av Mikael Carlsson (NL)*

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Kommunfullmäktige noterar att det pågår ett arbete med att utreda behovet av den digitala plattform som behövs i projekten och att samverkan sker mellan anläggning, offentlig utemiljö och trafikenheten.

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

Motionen hänvisar till den revision som tidigare gjorts på anläggningsenheten kring deras arbete med ekonomi och ÄTA (Ändrings, Tilläggs- och Avgående arbeten) i projekten. Där kommunens förtroendevalda revisorer som genomförde granskningen gav rekommendationer till kommunstyrelsen.

Motionens förslag är att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur den digitala projektportalen kan utvecklas och kopplas till nutida databearbetningsmetoder, exempelvis AI.

AI är en relativt ny teknik som börjar få genomslag inom flera områden och som ger både möjligheter och utmaningar. För att implementeras för kalkylframtagande är det tillgång till användbara data som är den största utmaningen.

Anläggningsenheten fortsätter sitt arbete med att hitta en plattform för en framtida projektportal och kommer i samband med detta även undersöka möjligheten att implementera AI lösningar.

Ärendet

Motionen hänvisar till den revision som tidigare gjorts på anläggningsenheten kring deras arbetet med ekonomi och ÄTA (Ändrings, Tilläggs- och Avgående arbeten) i projekten. Kommunens förtroendevalda revisorer som genomförde granskningen kom fram till följande rekommendationer till kommunstyrelsen.

- Säkerställa att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige får en regelbunden rapportering av investeringsprojekten.
Detta sker nu löpande för enheternas projekt samlat i kommunens projektverktyg.
- Säkerställa att tillräckliga förstudier med riskanalyser genomförs i investeringsprojekt i syfte att undvika oförutsedda kostnader och att det finns dokumenterade och aktuella rutiner i genomförandet av investeringsprojekten.
Säkerställs via den Kalkylprocess som anläggningsenheten tagit fram med flera kalkylsteg, där riskanalyser och riskarbete ingår.
- Upprätta en enhetlig rutin för projektavslut där väsentliga ÄTA-poster specificeras och kommenteras om ÄTA inte ryms inom ursprunglig budget.
Egen rubrik införd i mallen för projektavslut där ÄTA arbeten redovisas separat.

Anläggningsenheten tillsammans med Enheten för offentlig utemiljö och Trafikenheten välkomnade utredningen, då den visar på att de åtgärder som redan påbörjats av enheterna var i linje med slutsatserna i revisorernas rekommendationer, och flera av dessa är redan nu inarbetade i det arbetssätt man tagit fram för projektstyrning och uppföljning som anläggningsenheten ansvarar för och de delar som är relevanta implementeras även i projekt som ansvaras för av offentlig utemiljö och trafikenheten.

Förslagen i motionen

För att säkerställa tillförlitligheten i de beslutsunderlag som kommunstyrelsen, kommunfullmäktige och nämnder får vid genomförandet av kommunens investeringsprojekt föreslår Nackalistan därför att kommunfullmäktige beslutar:

- att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur den digitala projektportalen kan utvecklas och kopplas till nutida databearbetningsmetoder, exempelvis AI

Beredning av motionen

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till Natur- och trafiknämnden och Kommunstyrelsen. Efter att Natur- och trafiknämnden har berett motionen kommer ärendet att gå vidare till kommunstyrelsen och därefter till kommunfullmäktige för slutligt beslut.

Enhetens utredning och bedömning

Förslaget i motionen

För att säkerställa tillförlitligheten i de beslutsunderlag som kommunstyrelsen, kommunfullmäktige och nämnder får vid genomförandet av kommunens investeringsprojekt föreslår Nackalistan därför att kommunfullmäktige beslutar:

- att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur den digitala projektportalen kan utvecklas och kopplas till nutida databearbetningsmetoder, exempelvis AI

Enhetens utredning

AI är en relativt ny teknik som börjar få genomslag inom flera områden och som ger både möjligheter och utmaningar. De största utmaningarna är bland annat kompetensbrist, tillgång till användbara data, kunskap om tillgänglig teknik samt juridiska och etiska frågor. För att implementeras för kalkylframtagande är det tillgång till användbara data som är den största utmaningen.

AI har dock potential att användas vid framtagande av anläggningskalkyler på flera sätt.

- AI kan hjälpa till att samla in, strukturera, analysera och visualisera stora mängder data från olika källor, som till exempel tidigare projekt, marknadspriser, geografiska förhållanden, väderprognoser, lagar och regler, etc. Detta kan ge en bättre överblick och förståelse av projektets förutsättningar, risker och möjligheter, samt underlätta jämförelser och benchmarking.
- AI kan hjälpa till att modellera, simulera och optimera olika aspekter av projektet, som till exempel design, konstruktion, logistik, materialval, arbetsmetoder, kvalitet, säkerhet, etc. Detta kan bidra till att hitta de mest kostnadseffektiva och hållbara lösningarna, samt att identifiera och hantera eventuella problem eller avvikelser i ett tidigt skede.
- AI kan hjälpa till att kommunicera, samarbeta och koordinera med olika aktörer som är involverade i projektet, som till exempel beställare, entreprenörer, leverantörer, konsulter, myndigheter, intressenter, etc. Detta kan förbättra informationsflödet, transparensen, kvaliteten och effektiviteten i projektet, samt minska konflikter och missförstånd.

Det finns flera exempel på hur AI har använts eller testats vid framtagande av anläggningskalkyler i olika länder och regioner, som till exempel:

- I USA har företaget Autodesk utvecklat en AI-baserad plattform som heter BIM 360, som kan användas för att skapa och hantera anläggningskalkyler för olika typer av bygg- och anläggningsprojekt. Plattformen kan integrera data från olika

källor och system, samt använda maskininlärning och prediktiv analys för att förutse och förebygga fel, förseningar och kostnadsökningar i projektet.

- I Kina har företaget Alibaba Cloud lanserat en AI-baserad lösning som heter ET City Brain, som kan användas för att planera och optimera anläggningsprojekt i städer. Lösningen kan samla in och bearbeta stora mängder data från olika sensorer och kameror, samt använda djupinlärning och bildigenkänning för att analysera och förbättra trafikflödet, parkeringen, energiförbrukningen, avfallshanteringen, etc.
- I Sverige har forskare vid Göteborgs universitet och Chalmers tekniska högskola utvecklat en AI-baserad metod som kan användas för att beräkna och jämföra livscykelkostnader för olika typer av vägbyggnadsprojekt. Metoden kan använda data från tidigare projekt, samt använda genetiska algoritmer och multi-kriterieoptimering för att hitta de mest hållbara och kostnadseffektiva alternativen.

Anläggningsenheten fortsätter sitt arbete med att hitta en plattform för en framtida projektportal och kommer i samband med detta även undersöka möjligheten att implementera AI lösningar om dessa finns tillgängliga för den svenska marknaden. I det arbetet kommer även offentlig utemiljö och trafikenheten vara intressenter men arbetet drivs främst av anläggningsenheten som har de större projekten inom nacka kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut bedöms inte medföra några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 18 november 2023

Bilaga Motion

Per Strandberg
Enhetschef
Offentlig utemiljö

Mats Wester
Enhetschef bi
Offentlig utemiljö